

Lublin, 22 września 2022 r.

RIO.II.600.28.2022

Pan Przemysław Kowalski
Wójt Gminy Chodel
ul. Partyzantów 24
24-350 Chodel

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 1 czerwca do 18 lipca 2022 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Chodel. Protokół kontroli podpisano 29 lipca 2022 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do której udzielono stosownego instruktażu - nie formułowano wniosku pokontrolnego.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Urzędu Gminy i budżetu:

1.1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- *ustaleniu niejednoznacznych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,*
- *nieopisanu funkcji służącej do wyliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatkach oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 7 i 30 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- jednoznaczne ustalenie wartości początkowej środków trwałych podlegających ewidencji na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- opisaniu funkcji służącej do wyliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień, stanowiącej podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

1.1.2. Ewidencjonowanie operacji na kontach nieuwjętych w zakładowym planie kont – str. 7 i 9 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca dla potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, stosownie do przepisów § 20 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.1.3. Nieujmowanie - na kontach rozrachunkowych - operacji poprzedzających płatność wydatków – str. 10-11 protokołu.

Ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

1.1.4. Nieprawidłowe ujmowanie operacji utworzenia lokat ze środków zgromadzonych na rachunku sum depozytowych. Nieujawnienie - w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2021 r. - niezgodności salda konta 139 „Inne rachunki bankowe” z potwierdzeniem sald przesłanym przez bank – str. 11, 24 i 34 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ujmować na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” operacje utworzenia lokaty na wyodrębnionych rachunkach bankowych sum depozytowych, dokonując zapisów na tym koncie na podstawie dokumentów bankowych, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Na koniec każdego roku obrotowego przeprowadzać inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych - drogą otrzymania od banku potwierdzenia prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.5. Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji dotyczących wpływu dochodów z tytułu nienależnie pobranych w latach ubiegłych świadczeń z pomocy społecznej, zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej – str. 12 protokołu.

Operacje dotyczące wpływu dochodów, zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, z tytułu nienależnie pobranych w latach ubiegłych świadczeń z pomocy społecznej, ujmować:

- wpływ na rachunek bankowy budżetu gminy dochodów przekazanych przez jednostkę:
  - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
  - Ma 222 „Rozliczenie z tytułu dochodów budżetowych”,
- rozliczenie zrealizowanych dochodów - na podstawie okresowych sprawozdań Rb-27S jednostki:
  - Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
  - Ma 901 „Dochody budżetu”,
- zwrot środków do Urzędu Wojewódzkiego:
  - * w księdze głównej budżetu:
    - Wn 902 „Wydatki budżetowe”,
    - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
  - * w księdze głównej Urzędu Gminy:
    - Wn właściwe konto zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”,
    - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.1.6. Dokonanie - z rachunku budżetu gminy - zwrotu nadpłaty z tytułu dochodów zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – str. 12 protokołu.

Nie dokonywać – z rachunku budżetu – operacji dotyczących zwrotu nadpłat z tytułu dochodów zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, mając na uwadze przepisy art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.7. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” - według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz 240/D „Pozostałe rozrachunki” – str. 13 i 19 protokołu.

Prowadzić konta ksiąg pomocniczych do kont: 201 „Rozrachunki z dostawcami” – również według podziałek klasyfikacji budżetowej i 240 „Pozostałe rozrachunki” - w sposób zapewniający ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b i § 21 tego rozporządzenia.

1.1.8. Nieterminowe regulowanie zobowiązań, w tym skutkujące wystąpieniem na koniec 2021 r. zobowiązań wymagalnych (w kwocie 327,42 zł) – str. 14 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

1.1.9. Nieujęcie w księgach rachunkowych 2021r. - zobowiązania (w kwocie 15,40 zł).

Dokonywanie - na koncie 201/J „Rozrachunki z dostawcami” - zapisów niezgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji, w tym skutkujących wykazaniem na tym koncie na koniec 2021 r. - nieistniejącego zobowiązania (w kwocie 492 zł) – str. 14-15 protokołu.

Na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej wprowadzać do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.10. Dokonanie - na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - przypisu należności z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w nieprawidłowej wysokości – str. 17 protokołu.

Zapisów w księgach dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, w tym przypisów należności z tytułu opłat za wydane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych dokonywać w wysokości proporcjonalnej do okresu ich ważności, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.11. Niezgodne z rzeczywistym przebiegiem ewidencjonowanie operacji dotyczących rozrachunków z podatnikami, w tym dokonywanie przypisów i odpisów na kontach podatników pod niewłaściwą datą oraz w wysokości niewynikającej z doręczonych decyzji – str. 17, 54, 59, 60 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, wprowadzając do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Przypisu i odpisu podatku dokonywać na podstawie na podstawie doręczonej decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, pod datą jej doręczenia stronie oraz w kwocie z niej wynikającej, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 oraz art 207 i art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

1.1.12. Wykazywanie na szczegółowych kontach podatników przedawnionych zobowiązań podatkowych – str. 17, 18 i 64 – 65 protokołu.

Zobowiązania, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.13. Niebieżące ewidencjonowanie rozliczeń zrealizowanych przez jednostki budżetowe dochodów i wydatków – str. 20 protokołu.

Rozliczeń zrealizowanych przez jednostki budżetowe dochodów i wydatków – na kontach 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” – dokonywać na podstawie okresowych (miesięcznych) sprawozdań jednostek, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.1.14. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych, polegające na:

- *prowadzeniu ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” przy użyciu programu komputerowego niespełniającego wymogów ustawy o rachunkowości,*
- *ujęciu – w ewidencji analitycznej – pod jedną pozycją wartości kilku działek,*
- *ujęciu - na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” - składników majątku o wartości niższej niż określona w przepisach wewnętrznych – str. 22 protokołu.*

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie ich wartości początkowej, ujmując każdy obiekt w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami

zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2022 r. poz. 459 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątku o wartości określonej w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.15. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2021 r., polegające na:

- *przyjęciu od kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdania Rb-27S, w którym wykazano dane dotyczące dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w części należnej budżetowi gminy,*
- *niewykazaniu – w jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S i Rb-Z – zobowiązań wymagalnych (w kwocie 245,99 zł),*
- *wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N – zawyżonej kwoty depozytów na żądanie,*
- *wykazaniu – w zbiorczych sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S oraz łącznym sprawozdaniu Rb-N – danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych – str. 25-30 protokołu.*

Sprawdzać merytoryczną prawidłowość przekazanych przez jednostki organizacyjne sprawozdań budżetowych, w związku z przepisami § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Poinformować kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o zasadzie wykazywania danych dotyczących dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do cytowanego rozporządzenia.

Dane związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wykazywać w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 6 ust. 4 i 5 cytowanej „Instrukcji...”.

W sprawozdaniu Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” – w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” – wykazywać wszystkie zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, zgodnie z przepisami § 8 ust. 4 pkt 5 cytowanej Instrukcji.

Jednostkowe sprawozdania Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy oraz § 2 ust. 1 pkt 4 i § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 8 do tego rozporządzenia.

Zbiornicze sprawozdania Rb-27S i Rb-28S oraz łączne sprawozdanie Rb-N sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i własnego sprawozdania jednostkowego, zgodnie z przepisami – odpowiednio - § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

1.1.16. Wykazanie – w bilansie Urzędu Gminy za 2021 r. – pozostałych należności i zobowiązań oraz sum depozytowych - niezgodnych z ewidencją księgową – str. 32-33 protokołu.

Bilans jednostki sporządzać w sposób rzetelny i prawidłowy, na podstawie danych prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nim wszystkie informacje w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania, stanowiącym Załącznik Nr 5 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia.

1.1.17. Nieujawnienie – w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na 31.12.2021 r. - niezgodnych ze stanem faktycznym sald kont rozrachunkowych (201, 221 i 240/D1) oraz występowania należności przedawnionych na koncie 221 – str. 35, 64-65 protokołu.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.2. Szkoły Podstawowej w Granicach:

1.2.1. Opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości Szkoły Podstawowej w Granicach – obsługiwanej przez Urząd Gminy – przez dyrektora tej jednostki – str. 36 protokołu.

Opracować dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości jednostki obsługiwanej, zgodnie z przepisami art. 10c ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.).

1.2.2. Prowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” przez jednostkę obsługiwaną – str. 37 protokołu.

Prowadzić wszystkie księgi rachunkowe jednostek obsługiwanych, w związku z przepisami art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

1.2.3. Nieujęcie – w księgach rachunkowych 2021 r. – wszystkich kosztów dotyczących tego roku (w kwocie 5.660,31 zł) – str. 37 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.2.4. Niesporządzenie – na 31.12.2021 r. – zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 011 „Środki trwałe” – str. 38 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.2.5. Ewidencjonowanie wartości niematerialnych i prawnych na niewłaściwym koncie – str. 38 protokołu.

Ewidencję wartości niematerialnych i prawnych prowadzić na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.2.6. Niepodpisywanie sprawozdań obsługiwanego jednostki przez wójta gminy – str. 39 protokołu.

Podpisywać sprawozdania obsługiwanych jednostek, zgodnie z przepisami § 33 ust. 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

1.2.7. Wykazanie - w informacji dodatkowej za 2021 r. - niezgodnych z ewidencją księgową danych w zakresie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz umorzenia tych składników – str. 39 protokołu.

W informacji dodatkowej wykazywać rzetelne dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania, zawartym w Załączniku Nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 9 tego rozporządzenia.

1.2.8. Niezachowanie częstotliwości inwentaryzacji środków trwałych – str. 40 protokołu.

Inwentaryzację środków trwałych przeprowadzać w terminie i z częstotliwością określoną w przepisach art. 26 ust. 1 z uwzględnieniem przepisów art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz rolnym – str. 42, 43 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.).

Podatników, będących posiadaczami gminnych nieruchomości lub ich części, opodatkowywać podatkiem rolnym i od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 1 i art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.).

Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać stawką właściwą dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy.

Prawidłowo opodatkować właścicieli i posiadaczy gruntów komunalnych wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.2. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie części gruntów, będących w posiadaniu podatnika, prowadzącego działalność gospodarczą, stawką dla gruntów „pozostałych”, mimo niezbrania dowodów uzasadniających tę stawkę,*
- *opodatkowanie użytków rolnych podatkiem od nieruchomości stawką dla gruntów „pozostałych”,*
- *opodatkowanie - podatkiem od nieruchomości - na podstawie deklaracji wypełnionych niekompletnie, do których nie dołączono wymaganych załączników lub złożonych na nieaktualnych wzorach,*
- *niewezwanie podatników – posiadaczy nieruchomości gminnych – do złożenia korekt deklaracji na podatek od nieruchomości, w związku z wykazaniem w nich innej powierzchni budynków,*

(zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy), niż wynikająca z zawartej z gminą umowy użyczenia,

- *niewezwanie podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości, w związku z wykazaniem w niej gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, ustanowionych na użytkach rolnych jako zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy,*
- *opodatkowanie podatkiem rolnym lasu oraz gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi,*
- *opodatkowanie podatkiem rolnym użytków rolnych zwolnionych ustawowo,*
- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki oraz na podstawie niekompletnie lub błędnie wypełnionych deklaracji – str. 44-47, 49, 50, 55-57 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożoną przez podatnika deklarację wypełniono niezgodnie z ustalonymi wymaganiami bądź nie dołączono do niej wymaganych załączników, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r., poz. 1104).

Grunty będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit a oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne i lasy z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza lub działalność leśna, opodatkowywać - odpowiednio - podatkiem rolnym i leśnym, natomiast użytki rolne i lasy zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) oraz art. 1 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws) opodatkować podatkiem od nieruchomości, stawką przewidzianą dla tych gruntów, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a pkt 2 tej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne klasy VI oraz grunty zadrzewione i zakrzewione ustanowione na użytkach rolnych, zwalniać z podatku rolnego, na podstawie przepisów art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne

i kartograficzne, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Ujęcie – w ewidencji podatkowej nieruchomości – innych danych (w zakresie podstawy opodatkowania) niż wynikające ze złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości – str. 45, 46 protokołu.

W ewidencji podatkowej nieruchomości zamieszczać dane o przedmiotach opodatkowania wynikające ze złożonych deklaracji podatkowych i ewidencji gruntów i budynków, stosownie do przepisów art. 7a ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z § 5 ust. 1 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138), celem prawidłowego wykazania danych w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w sprawozdaniu Rb-PDP.

2.1.4. Nieprawidłowe sporządzenie – przez Urząd Gminy – deklaracji na podatek od nieruchomości na 2021 r., w wyniku niewykazania gminnych gruntów i budynków ustawowo zwolnionych z tego podatku – str. 48 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

2.1.5. Przypadki nieprawidłowego opodatkowania podatkiem leśnym gruntów stanowiących współwłasność – str. 50, 51 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność uwzględniać zasadę, zgodnie z którą grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej, egzekwować deklaracje na podatek leśny oraz opłacanie tego podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 5 pkt 1 i 3 oraz ust. 7 ustawy o podatku leśnym, mając na uwadze, że w deklaracji winien być wykazany cały grunt stanowiący współwłasność (a nie tylko część odpowiadająca udziałowi podatnika we współwłasności) i wyliczony podatek od tego gruntu.

2.1.6. Udzielenie zwolnienia w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów na niewłaściwy okres – str. 52 protokołu.

Przy udzielaniu zwolnienia w podatku rolnym – z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego – przestrzegać przepisów art. 12 ust. 3 i art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którymi okres zwolnienia wynoszący 5 lat, należy liczyć od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwale zagospodarowanie w drodze umowy, a stosować je od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

2.1.7. Udzielanie zwolnień w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów oraz umorzeń zaległości w tym podatku jako pomocy de minimis w rolnictwie, mimo niewyegzekwowania od podatników wymaganego formularza informacji w zakresie pomocy de minimis w rolnictwie – str. 52, 53, 58, 59 protokołu.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów oraz umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym, egzekwować obowiązek złożenia informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121 poz. 810), mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 z późn. zm.). Do czasu przekazania – przez podmiot ubiegający się o pomoc – wymaganych informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

W przypadku udzielenia ulg i zwolnień w podatku rolnym beneficjentowi pomocy wydawać zaświadczenie o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, mając na uwadze przepisy § pkt 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2018 r. poz. 350) i wzór tego zaświadczenia, stanowiący załącznik Nr 2 do tego rozporządzenia.

2.1.8. *Nieprawidłowości przy udzielaniu ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym, w tym:*

- *niepowiadomienie strony o przyczynach niedotrzymania terminu załatwienia wniosku,*
- *wskazanie w decyzji w sprawie udzielenia ulgi – niekompletnej podstawy prawnej jej wydania,*
- *udzielanie ulg, mimo nieudokumentowania faktu zakończenia inwestycji – str. 53, 54 protokołu.*

Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego załatwiać bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, w myśl przepisów art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej. O przypadku niezakończona sprawy we właściwym terminie powiadamiać stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu oraz wyznaczać nowy termin załatwienia sprawy, stosownie do przepisów art. 140 § 1 tej ustawy.

W podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej wskazywać – obok przepisów krajowych – przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1), stosownie do przepisów art. 13f ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Ulgę inwestycyjną przyznawać po zakończeniu inwestycji w oparciu o wniosek zawierający zestawienie poniesionych wydatków inwestycyjnych, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 2 oraz art. 13d ust. 2 ustawy o podatku rolnym; dokumentować fakt zakończenia inwestycji – dowodem może być np. notatka służbowa potwierdzająca zakończenie inwestycji albo złożone – na wniosek podatnika – oświadczenie, w związku z przepisami art. 180 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.9. *Nieprawidłowości w zakresie ulg w zapłacie podatku, polegające na:*

- *umorzeniu zaległości podatkowych, o które podatnicy nie wnioskowali,*
- *wskazaniu w podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości – przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą – niekompletnej podstawy prawnej jej wydania,*
- *umorzenie zaległości w podatku od środków transportowych z pominięciem przepisów o pomocy publicznej – str. 58-60 protokołu.*

Postępowanie podatkowe prowadzić zgodnie z treścią złożonego wniosku, mając na uwadze, że rozstrzygnięcie w decyzji, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej, winno odnosić się do zgłoszonego żądania, a zgłoszenie nowego, stosownie do przepisów art. 167 § 1 Ordynacji podatkowej należy wyłącznie do podatnika.

W podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości, stanowiącej pomoc de minimis, wskazywać – obok przepisów art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej – przepisy art. 67b § 1 pkt 2 tej ustawy, a także rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.) w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.

Wydanie decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych poprzedzać zebraniem materiału dowodowego, mającego na celu ustalenie czy udzielona ulga stanowi pomoc publiczną, w rozumieniu przepisów art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 67a § 1, art. 67b § 1, art. 122 i art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.10. Przypadek niewskazania – w wykazie osób prawnych i fizycznych, którym w zakresie podatków lub opłat udzielono ulg – kwoty umorzonych odsetek za zwłokę – str. 60 protokołu.

W podawanym do publicznej wiadomości wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym w zakresie podatków udzielono ulg, odroczeń, umorzeń lub rozłożono spłatę na raty w kwocie przewyższającej łącznie 500 zł – wskazywać zgodne ze stanem rzeczywistym dane w zakresie umorzonych kwot, w związku z przepisami art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o finansach publicznych.

2.1.11. Niesporządzenie sprawozdania o udzielonej pomocy de minimis – str. 60, 61 protokołu.

W przypadku udzielenia pomocy de minimis sporządzać i przekazywać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia, zgodnie z przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1871 z późn. zm.), w związku z art. 32 ust. 1 i 10 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2.1.12. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającym zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, skutkujące przedawnieniem zobowiązań (w kwocie 5.292 zł) – str. 62-65, 69, 70 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.).

Ponadto:

- przy opodatkowywaniu gminnych gruntów, budynków i budowli, wykorzystywanych na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, uwzględniać stanowisko Ministerstwa Finansów wyrażone w piśmie z dnia 16 października 2015 r., skierowanym do Unii Miasteczek Polskich w sprawie stosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla mienia gminnego wykorzystywanego na prowadzenie przez gminę gospodarki wodno – kanalizacyjnej (PL-LS.834.107.2015) oraz stanowisko Kolegium RIO w Lublinie z 22 kwietnia 2016 r. w zakresie stosowania niektórych przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej RIO w Lublinie, w zakładce „Wyjaśnienia i interpretacje”). Jeśli te grunty, budynki i budowle nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (co skutkuje tym, że grunty i budynki podlegają wykazaniu w deklaracji na podatek od nieruchomości jako podlegające ustawowemu zwolnieniu na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a budowle nie podlegają wykazaniu w deklaracji na ten podatek, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy) wyegzekwować od podatnika wskazanego w protokole kontroli złożenie stosownych korekt deklaracji na podatek od nieruchomości – str. 47-48 protokołu.
- wystąpić do Starostwa Powiatowego w Opolu Lubelskim z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: Br-RIVa, Br-RIVb, Br-RV, Br-RVI, S-RIIIb, S-RIVa, W-ŁIV, W-ŁV, W-ŁVI, W-RVI W-PsVI, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 1390 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo. Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji gruntów i budynków, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w powołanym piśmie – str. 50 protokołu.
- wyjaśnić czy zaległości podatkowe oraz z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z lat 1997 – 2007 i 2014 - 2016 podatników i właścicieli nieruchomości wskazanych w protokole kontroli, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 i art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r. sygn. SK 40/12, w którym Trybunał orzekł, że art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., jest niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji – str. 62-65, 70 protokołu.

2.1.13. Niepodjęcie przez Radę Gminy uchwały w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady w kompostowniku przydomowym – str. 68, 69 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych

budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych, zgodnie z przepisami art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Wprowadzenie – w regulaminu wynagradzania pracowników – przesłanek przyznawania dodatku specjalnego niezgodnych z przepisami ustawowymi – str. 73 protokołu.

Dostosować postanowienia regulaminu wynagradzania pracowników – w zakresie przesłanek przyznania dodatku specjalnego - do przepisów art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530), zgodnie z którymi może być on przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.

2.2.2. Nieprawidłowe ustalenie okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, skutkujące przyznaniem i wypłatą dodatku w wysokości zawyżonej (łącznie o 694 zł) i zaniżonej (o 216 zł) oraz nieterminowym wypłacaniem nagrody jubileuszowej – str. 74-77 protokołu.

Do okresów pracy uprawniającego do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, w tym okresy wskazane w przepisach art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960).

Po przeliczeniu pracownikom stażu pracy wypłacić niedopłacone kwoty dodatku za wieloletnią pracę oraz rozważyć wystąpienie do pracowników o zwrot nadpłaconych kwot lub wyegzekwować je od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe obliczenie, na podstawie przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510).

2.2.3. Nieterminowe wypłacenie odprawy emerytalnej – str. 77-78 protokołu.

Jednorazową odprawę w związku z przejściem na emeryturę wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, zgodnie z przepisami § 9 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

2.2.4. Nieprzekazanie w ustawowym terminie - na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości odpisów na ten fundusz – str. 80 protokołu.

Przekazywać na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w terminie do dnia 31 maja tego roku kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, stosownie do przepisów art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923).

2.2.5. Nieterminowe zamieszczenie planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2019 i 2021 r. – str. 86 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.).

2.2.6. Niezgodności w dokumentacji projektowej opisującej przedmiot zamówienia na budowę boiska piłkarskiego, w zakresie ilości i typów zaworów antyskażeniowych zaprojektowanych do wykonania na instalacjach wody – str. 88-89 protokołu.

Przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisywać zgodnie z przepisami art. 99 ust. 1 i art. 103 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, sporządzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno – użytkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2454).

2.2.7. Przekazanie wykonawcy budowy boiska piłkarskiego placu budowy z naruszeniem terminu ustalonego w umowie – str. 89 protokołu.

Przestrzegać postanowień zawieranych umów w sprawach zamówień publicznych, w szczególności umów o roboty budowlane, przekazując teren budowy w oznaczonym w umowie terminie, w związku z przepisami art. 647 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

(Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.), mając na uwadze – wynikający z przepisów art. 431 ustawy Prawo zamówień publicznych – obowiązek współdziałania przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.

2.2.8. Potwierdzenie, w protokołach odbioru końcowego robót dotyczących:

- *budowy boiska piłkarskiego – zgodności wykonanych robót z dokumentami umowy, w sytuacji gdy wykonawca nie wykonał niektórych elementów instalacji sanitarnej, co zostało ujawnione podczas kontroli sanitarnej obiektu,*
- *budowy chodników – że inwestycje nie posiadają żadnych wad, w sytuacji gdy wystąpiły nieistotne wady w przedmiocie umowy, stwierdzone odrębną notatką z odbioru – str. 89-91, 93-94 protokołu.*

Dokumenty związane z odbiorem robót (protokoły odbioru) sporządzać w sposób niebudzący wątpliwości co do ich wiarygodności i rzetelności, zamieszczając w nich informacje o zgodności (lub nie) wykonanych robót z dokumentacją projektową i stanem faktycznym, celem zapewnienia zgodnego z umową rozliczenia i wypłaty wynagrodzenia wykonawcy, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 w związku z art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

2.2.9. Wskazanie – w protokole postępowania na budowę chodników – nieprawidłowej wartości zamówienia – str. 93 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wskazywać prawidłową wartość zamówienia, ustaloną przez zamawiającego z należytą starannością, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami art. 28 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz opisem rubryk wzoru protokołu postępowania, odpowiedniego dla przyjętego trybu postępowania, stanowiącego jeden z załączników do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434).

2.2.10. Nieterminowe zamieszczenie – w Biuletynie Zamówień Publicznych – ogłoszenia o wykonaniu umów na budowę chodników – str. 94 protokołu.

Ogłoszenie o wykonaniu umowy o zamówienie publiczne, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do przepisów art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.11. Wykazanie – w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – nieprawidłowej średniorocznej liczby etatów nauczycieli dyplomowanych – str. 84-85 protokołu.

Średnioroczną strukturę zatrudnienia nauczycieli ustalać zgodnie z przepisami § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1303).

2.2.12. Niepodjęcie przez Radę Gminy uchwały określającej rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli – str. 86 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunki i sposób ich przyznawania, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.).

2.3. W zakresie udzielonych dotacji:

2.3.1. Nieprawidłowości przy udzieleniu dotacji na zadania z zakresu kultury fizycznej, polegające na:

- rozpatrzeniu oferty i udzieleniu dotacji podmiotowi, który jako źródło finansowania kosztów realizacji zadania wskazał wyłącznie dotację z budżetu gminy, mimo że ogłoszony konkurs dotyczył wsparcia realizacji zadania publicznego oraz nie złożył (mimo wezwania) wymaganego w ogłoszeniu dokumentu,
- niezamieszczeniu - ogłoszenia o wynikach otwartego konkursu ofert - na stronie internetowej Urzędu – str. 99 - 101 protokołu.

Dokonując oceny ofert, złożonych w związku z ogłoszeniem otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, przestrzegać określonych w ogłoszeniu zasad i warunków konkursu, w związku z przepisami art. 13 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U.2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 5 ust. 3 tej ustawy.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłaszać w sposób określony w przepisach art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w związku z art. 15 ust. 2j cytowanej ustawy.

Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, że roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zm.) na 2021 rok, Rada Gminy Chodel przyjęła uchwałą Nr XXVII/134/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r., zwracam uwagę, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 tej ustawy, roczny program współpracy winien być uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 98 protokołu.

3. W zakresie gospodarki mieniem

3.1. Nieprawidłowości dotyczące sprzedaży nieruchomości, polegające na:

- obciążeniu nabywcy nieruchomości zbytej w drodze bezprzetargowej kosztami wyceny i przygotowania dokumentów do sprzedaży,
- niezamieszczeniu wyciągu z ogłoszenia o przetargu w prasie,
- zamieszczeniu – w ogłoszeniu o przetargu – wymogu złożenia dowodu wpłaty wadium jako warunku przystąpienia do przetargu oraz zastrzeżenie prawa do unieważnienia przetargu w przypadku jego niezłożenia,
- niezamieszczeniu – w informacji o wyniku przetargu – numeru księgi wieczystej – str. 107 protokołu.

Nie obciążać nabywców nieruchomości gminnych kosztami sporządzenia operatu szacunkowego i przygotowania dokumentów, w związku z przepisami art. 25 ust. 2 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.). Wskazane koszty mogą być uwzględnione w ustalonej cenie: w przypadku sprzedaży w drodze przetargowej – wywoławczej, a w przypadku sprzedaży w drodze bezprzetargowej – ustalonej w rokowania w nabywcą, w związku z przepisami art. 67 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 28 ust. 2 i 3 cytowanej ustawy, ale nie mogą być pobierane jako odrębna opłata.

W przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszczać w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213).

W ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczać żądania przedłożenia komisji przetargowej dowodu wniesienia wadium, mając na uwadze, że warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu, a termin ten winien być wyznaczony w taki sposób, aby umożliwić komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, a fakt nieokazania tego dowodu komisji nie może być podstawą unieważnienia przetargu, stosownie do przepisów § 4 ust. 1, 5 i 6 w związku z § 14 ust. 5 cytowanego rozporządzenia.

W informacji o wyniku przetargu zamieszczać oznaczenie nieruchomości będącej przedmiotem przetargu według księgi wieczystej, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia.

3.2. Niezamieszczenie – w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – zasad aktualizacji opłat – str. 108 protokołu.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zamieszczać m.in. zasady aktualizacji opłat, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Chodel